

закладів / Колектив авторів. – Київ, 2014. – 206 с. – Електронний додаток: диск «Гендерні медійні практики», с.17-26.

Борзенко О. П.

**Впровадження дистанційного формату викладання іноземних мов як
результат модернізації вищої освіти Європейських країн**

Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харків

Динамічний розвиток сучасного європейського суспільства – це розвиток та модернізація вищої освіти. Модернізація вищої освіти стає основним ефективним інструментом відтворення й передавання знань та важливим ресурсом особистого та суспільного розвитку, який готуватиме суспільство для вирішення економічних, соціальних, культурних проблем. Модернізація освіти зумовлює пошук нових теоретичних та методичних концепцій удосконалення процесу викладання.

Основним напрямом створення єдиного європейського освітнього простору є розвиток полікультурної освіти, що фіксується у постійних змінах законодавчих та нормативно-правових документах країн Європейського Союзу. Вчені, державні діячі докладають багато зусиль на досягнення взаєморозуміння між представниками різних культур та етносів. Створення Європейського Союзу створило багатомовне суспільство, що призвело до необхідності визначення певних принципів існування Євросоюзу та поліпшення вивчення іноземних мов, що стало частиною модернізації освітніх систем європейських країн. Уряди європейських країн запровадили стратегію викладання та вивчення іноземних мов: підвищення фінансування вивчення іноземних мов, збільшення навчального часу для вивчення іноземних мов, вивчення додатково двох іноземних мов, тощо. Сьогодні така стратегія практикується в Австрії, Болгарії, Естонії, Іспанії,

Литві, Нідерландах, Німеччині, Словенії, Угорщині, Фінляндії, Франції та інших європейських країнах.

Педагогічна освіта як складова частина системи вищої освіти країн Євросоюзу розвивається в руслі тих змін, причиною яких стали значні трансформації в освітньому законодавстві. Створення Європейського Простору Вищої Освіти (ЄПВО) стало випробуванням для країн, що вимагало нових педагогічних кадрів, тому університети, допомагають викладачам у розвитку професійної діяльності, орієнтують на розробку нових інноваційних компетенцій та зміни моделі викладання іноземних мов [2, с. 116, 117].

Оскільки навчально-виховний процес проходить на фоні спілкування, найважливішим аспектом професійної компетентності викладача іноземної мови є його іншомовна комунікативна компетенція. Іншомовна комунікативна компетенція, сприяє реалізації практичних навичок спілкування з представниками інших культур. Зміни в суспільстві спричинили розширення спілкування між людьми різних національностей.

За твердженням В. Кременя, освіта повинна готувати людину з інноваційним мисленням, яка здатна жити й діяти в глобалізованому інформаційному суспільстві [3, с. 4].

Через розповсюдження вірусу Covid-19 на початку 2020 року більшість європейських країн світу почали запроваджувати карантинні заходи, що призвело до закриття на невизначений час усіх закладів освіти. Освітні установи змушені були перейти на дистанційний формат викладання.

У концепції створення й розвитку дистанційної освіти у країнах Євросоюзу, остання визначається як комплекс освітніх послуг, що надаються широким верствам населення в країні й за кордоном за допомогою спеціалізованого інформаційного освітнього середовища, яке

ґрунтується на засобах обміну навчальною інформацією на відстані (супутникове телебачення, радіо, комп'ютерний зв'язок і т.п.) [1, с. 229].

Термін «distance education» (дистанційна освіта) охоплює різноманітні форми навчання на всіх рівнях, які не потребують постійного керівництва наставників, їх присутності в одній аудиторії або в одному приміщенні з студентами, але які, тим не менш дають можливість скористатися перевагами консультування навчального закладу [5, с. 9].

Вітчизняний і зарубіжний досвід теорії і практики дистанційного навчання підтверджує в цілому актуальність і новизну, наближує до розуміння сутності цього явища як одного із способів одержання освіти, побудованої на використанні специфічних освітніх технологій, що базуються на сучасних інноваційних методах навчання, технічних засобах передачі інформації, інформаційних та телекомунікаційних технологіях [1, с. 228].

Використання сучасних інформаційних технологій робить дистанційну форму навчання більш привабливою за інші форми, завдяки гнучкості, здатності актуалізувати потенціал особистості щодо її саморозвитку, самореалізації, творчості, конкурентоспроможності. Сучасне дистанційне навчання здійснюється за допомогою інформаційно-комунікативних технологій та ресурсів мережі Інтернет [1, с. 233].

Широке впровадження інформаційно-комунікативних технологій дозволяє викладачам з іноземної мови використовувати інноваційні технічні засоби викладання. Нові технології, їх розвиток, використання всесвітніх інформаційних ресурсів та мережевої технології ставлять нові вимоги перед викладачами до принципово нової організації здійснення викладання іноземних мов – дистанційно [4, с. 24].

Успішність освітнього процесу значною мірою залежить від вибору засобів навчання. При викладанні іноземних мов важливим є необхідність якісного дидактичного забезпечення. Під дидактичним забезпеченням,

розуміється система взаємопов'язаних за дидактичними завданнями освіти та виховання різних видів змістової навчальної інформації на різних носіях, розроблених з урахуванням вимог педагогіки, психології, соціології, культурології та інших наук.

Серед технічних засобів навчання іноземної мови комп'ютер є важливим компонентом навчального процесу. Результатом використання комп'ютера є створення творчої атмосфери спілкування та зміни самого процесу викладання іноземної мови: подолання застарілих, неефективних форм, методів, прийомів, засобів навчання.

В процесі викладання іноземних мов технологіями дистанційного навчання є багато проблем, які вирішуються пошуком перспективних форм, методів та засобів викладання, як вітчизняних так і зарубіжних фахівців – Дж. Андерсон, В. Андрющенко, В. Биков, Ст. Віллер, Р. Гаррісон, Р. Гуревич, Т. Десятов, К. Доббін, О. Довгялло, М. Жалдак, В. Жулкевська, М. Кастельс, Р. Клінг, П. Кліффорд, Г. Козлакова, В. Кухаренко, Л. Лимар, Дж. Маккуейд, К. Мередіт, О. Муковіз, М. Мур, В. Олійник, Г. Онкович, К. Орду, І. Секрет, С. Сисоєва, О. Сікорська, Д. Тейлор, Ж. Хесс, Ф. Четвінд, Б. Шуневич, М. Якобсен, та ін., які вивчали та вивчають різні аспекти дистанційного навчання: сутність та дидактичні особливості; складові характеристики; переваги дистанційної освіти над традиційною формою навчання; поняттєво-термінологічний апарат; специфіка особливості організації дистанційної освіти в країнах Євросоюзу; визначення впливу комп'ютеризації на психолого-педагогічні аспекти дистанційних технологій; організація самостійної роботи студентів; визначення шляхів підвищення ефективності зворотного зв'язку викладачів зі студентами; вивчення наслідків використання віртуальних світів.

Отже, особливостями організації дистанційного навчального процесу при викладанні іноземних мов є використання й поєднання традиційних та нових методів й сучасних технічних засобів навчання, які дають

можливість зростанню інтенсивності навчання, а також користуватися необмеженими інформаційними ресурсами. Важливу роль відіграє інформаційно-предметне забезпечення. Особливість успіху дистанційного навчального процесу іноземної мови є: в виборі засобів комунікації, які повинні визначатися змістом навчання; здатності програми викладання іноземної мови; запропонованих дистанційних курсів, їх теоретичного рівня та ступеня розкриття суті мовних явищ; забезпечення вивчення мови на рівні очного навчання.

Сьогодні одними з провідних провайдерів онлайн курсів у Європі, є Британський Відкритий університет (British Open University), Німецький Відкритий університет (Fern Universitat of Germany), університет Твенте (University of Twente) в Нідерландах, Інститут в Осло (NKI Nettskolen) та ін., які спеціалізуються на комп'ютерних та інформаційних технологіях, проводять дистанційні курси не залежні від часу і простору в системі, що забезпечує адміністративні, соціальні, освітні цілі. Вони пропонують сотні дистанційних онлайн курсів. Створення дистанційних курсів для вивчення іноземної мови потребує від викладача не тільки вільного володіння іноземною мовою, яку він викладає, а й наявності спеціальних знань у галузі сучасних інформаційних технологій.

Таким чином на основі здійсненого дослідження визначено, що змінюється парадигма європейської освіти, де технологія й педагогіка розглядаються як одне ціле, що дистанційний формат викладання іноземних мов тісно переплітається з розвитком суспільних та економічних відносин в європейських країнах.

Наголошується на важливості й необхідності цілеспрямованого здійснення наукового, порівняльно-педагогічного аналізу європейського досвіду щодо організації викладання іноземних мов дистанційною технологією навчання.

Література:

1. Десятов Т. М. Тенденції розвитку неперервної освіти в країнах Східної Європи (друга половина ХХ століття) : монографія. Київ : Арт Ек, 2005. 335 с.
2. Дяченко Л., Постригач Н. Особливості професійного розвитку вчителів в країнах ЄС : метод. рекомендації. Київ : Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2016. 134 с.
3. Кремень В. Г. Яку людину має готувати освіта: на чому слід зосередити увагу, модернізуючи освітню діяльність. Директор школи, ліцею, гімназії. Київ, 2006. №5. С. 4-7.
4. Borzenko O. P. Features of professional development of foreign language teacher in the system of higher pedagogical education. Modern Tendencies in the Pedagogical Science of Ukraine and Israel: the way to integration. Israel : Ariel, 2018. Issue № 9. P. 23-29.
5. Holmberg B. Distance Education: A Survey and Bibliography. London : Kogan Page Nichols Publishing Co, 1977. 167 p.

Воробйова В. С.

Використання сучасних комунікативних методик у викладанні іноземної мови для студентів технічних спеціальностей у ХНАДУ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харків

У сучасному світі усе швидко змінюється. Змінюються й методики вивчення іноземних мов. Все більше центрів освіти використовують у своїй роботі відеоматеріали, мультимедіа, рольові гри. Вважається, що вивчення мови буде ефективним лише за умови, що людина отримує задоволення від самого процесу, а не мотивує себе лише тим, що вивчення мови є необхідністю. Основною метою вивчення іноземної мови є не тільки